

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 6CoCsp/18/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3819203497
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 07. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ing. Miroslav Mand'ák
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2020:3819203497.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu JUDr. Ing. Miroslava Mand'áka a členiek senátu Mgr. Stanislavy Kollárovej a JUDr. Ivety Sopkovej v právnej veci žalobcu: BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA so sídlom Boulevard Haussmann 1, 75009 Paríž, Francúzsko, zapísaný v Parížskom Registri obchodu a spoločností pod číslom 542 097 902, konajúci na území Slovenskej republiky prostredníctvom BNB PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, pobočka zahraničnej banky, so sídlom Bratislava, Karadžičova 2, IČO: 47 258 713, zastúpeného Advokátska kancelária JUDr. Marek Czompoly, s.r.o., so sídlom Bratislava, Ventúrska 16, IČO: 47 234 547, proti žalovanému: Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom A., o zaplatenie 736,97 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prievidza č.k. 14Csp/69/2019- 43 zo dňa 29. októbra 2019, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e** .
- II. Žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a** .

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie v záhlaví identifikovaným rozsudkom žalobu zamietol a žalovanému nárok na náhradu trov konania nepriznal.

2. V odôvodnení svojho rozsudku uviedol, že žalobca sa podanou žalobou domáhal zaplatenia sumy 736,97 eur spolu s úrokom 27,48 % ročne zo sumy 926,33 eur od 17.08.2016 do 02.11.2017, zo sumy 736,97 eur od 03.11.2017 do zaplatenia a úrokom z omeškania 5 % ročne zo sumy 1 096,97 eur od 17.08.2016 do 02.11.2017 a zo sumy 736,97 eur od 03.11.2017 do zaplatenia titulom zmluvy o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydaní kreditnej karty a rámcovej zmluvy o poskytovaní platobných služieb zo dňa 26.02.2015.

3. Z vykonaného dokazovania súd prvej inštancie zistil, že právny predchodca žalobcu spoločnosť CETELEM SLOVENSKO a.s. uzavrela ako veriteľ so žalovaným ako dlžníkom dňa 26.2.2015 zmluvu o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydaní kreditnej karty a Rámcovú zmluvu o poskytovaní platobných služieb. Obsahom úverovej zmluvy bol spotrebiteľský úver vo výške 216,36 eur, na kúpu spotrebného tovaru. Ďalej právny predchodca poskytol žalovanému revolvingový úver, s výškou úverového rámca 5.000,- eur, aktuálnou výškou úverového rámca 600,- eur, s mesačnou splátkou vo výške min, 5% z dlžnej čiastky zaokrúhlenej na najbližší násobok 300,-EUR. Splatnosť splátky bola určená na 10. deň v mesiaci. Výška úrokovej sadzby bola 28,68% (fixná). RPMN bola 46,36%. Podľa bodu 3.1. časti 2. Úverovej zmluvy bol žalovaný oprávnený čerpať revolvingový úver formou financovania nákupu tovaru a/alebo služieb v obchodných miestach, ktoré akceptujú túto kartu, výberom finančných prostriedkov v hotovosti pomocou karty v miestach na to určených, prevodom na účet určený žalovaným alebo iným dohodnutým spôsobom, a to aj pri použití informačných technológií. Žalovaný

takto po dobu trvania úverového vzťahu vyčerpal z poskytnutého úverového rámca peňažné prostriedky v celkovej výške 968,40 eur tak, že sumu 927,49 eur žalovaný čerpal výbermi hotovosti z bankomatov, platbami na vybraných obchodných miestach a sumu 40,91 eur predstavujú poplatky, ktoré veriteľ účtoval žalovanému v súlade s úverovou zmluvou ako súčasť úverovej istiny. Podľa úverovej zmluvy sa žalovaný zaviazal riadne a včas splácať poskytnutý úver, a to formou dohodnutých pravidelných mesačných splátok. Žalovaný svoj záväzok splácať poskytnutý úver riadne a včas neplnil. Napriek zmluvne dohodnutým splátkam poskytnutého úveru uhradil žalovaný do dňa vyhotovenia žaloby len časť dlžnej sumy, a to sumu vo výške 460,07 eur. Na predžalobné výzvy nereagoval. V dôsledku neplnenia dohodnutých splátok zo strany žalovaného žalobca vyhlásil dňa 16.8.2016 mimoriadnu splatnosť úveru, čím sa stal dlh žalovaného splatný v celom rozsahu.

4. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 497 Obchodného zákonníka, § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 9, § 100 ods. 1 veta prvá, ods. 2, § 101, § 103, § 565, § 54a, § 879v Občianskeho zákonníka, § 1 ods. 2, § 2 písm. a/, b/, d/ zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Uviedol, že zmluva o spotrebiteľskom úvere, uzavretá medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanými je spotrebiteľskou zmluvou (s prihliadnutím na povahu a postavenie účastníkov, obsah zmluvy a vopred pripravený text zmluvy na predtlačnom formulári) a preto na vzťah medzi veriteľom (právny predchodca žalobcu) a dlžníkmi (žalovaní) je potrebné aplikovať ustanovenia tzv. spotrebiteľského práva. Vzhľadom na ustanovenie § 54a OZ, účinného od 5.12.2018, z ktorého vyplýva, že premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať, súd bol v prvom rade povinný ex offa skúmať, či žalovaný nárok nie je premlčaný Z Oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru č. 45739913741100 zo dňa 25.8.2016 vyplýva, že právny predchodca žalobcu v tejto listine vyhlásil mimoriadnu splatnosť revolvingového úveru a ku dňu 16.8.2016 sa stal záväzok žalovaných splatný v celom rozsahu. Keďže ustanovenie § 53 ods. 9 OZ umožňuje dodávateľovi uplatniť právo podľa § 565 (vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru) najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky, podľa názoru súdu sa predčasná splatnosť vzťahuje najneskôr na splátku splatnú dňa 10.5.2016, pretože s úhradou neskorších splátok (t.j. splátok splatných 10.6., 10.7., a 10.8.2016) bol žalovaný ku dňu vyhlásenia predčasnej splatnosti v omeškani menšej ako tri mesiace. Z uvedených okolností je zrejmé, že celý dlh žalovaného sa stal zročným pre nesplnenie splátky splatnej v mesiaci máj 2016, t.j. splátky splatnej do 10.5.2016. Premlčacia doba preto v zmysle § 103 OZ druhá veta začala plynúť odo dňa zročnosti tejto nesplnenej splátky, t.j. od 10.5.2016 a keďže ide o občianskoprávny vzťah, premlčacia doba bola trojročná a uplynula dňa 10.5.2019. Žaloba však bola súdu doručená až dňa 15.8.2019 teda po uplynutí premlčacej doby. Keďže súd na toto premlčanie musí v zmysle § 54a Občianskeho zákonníka prihliadať ex offa, žalobu zamietol, pretože uplatnený nárok je premlčaný. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 CSP. V konaní bol úspešný žalovaný, ktorý by preto mal proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania. Keďže si však náhradu trov konania neuplatnil a žiadne vynaložené trovy mu nevyplývajú ani z obsahu súdneho spisu, súd prvej inštancie mu nárok na náhradu trov konania nepriznal.

5. Proti rozsudku súdu prvej inštancie žalobca podal včas odvolanie, v ktorom namietal odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. f/ a h/ CSP a žiadal, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Uviedol, že nesúhlasí so záverom súdu prvej inštancie o tom, že jeho nárok je premlčaný a nestotožňuje sa s jeho názorom o tom, že premlčanie dlhu nie je viazané na okamih využitia práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ale na okamih splatnosti splátky, kvôli ktorej toto právo veriteľ využíva. Podľa názoru súdu prvej inštancie by potom premlčacia doba začala plynúť skôr, ako reálne dôjde k zosplateniu dlhu. Z Občianskeho zákonníka pritom nevyplýva, že by veriteľ mal byť ukrátený o svoje právo na uplatnenie pohľadávok v zákonnej trojročnej premlčacej dobe. Možnosť veriteľa predčasne vyhlásiť splatnosť celého dlhu predstavuje jeho právo, nie povinnosť. Z § 565 Občianskeho zákonníka vyplýva, že pri plnení dlhu v splátkach vzniká veriteľovi právo na zosplatenie dlhu len do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky. Ust. § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka však nemôžu mať vplyv na plynutie premlčacej doby, ide len o obmedzenie veriteľa, za akých podmienok môže uplatniť svoje právo zosplatiť celý dlh Do momentu predčasného zosplatenia dlhu (16.08.2016) sa jednotlivé splátky premlčujú samostatne, a až ku dňu 16.08.2016 sa mohli stať splatnými zvyšné splátky (splatné od 10.09.2016). V tomto smere poukázal i na rozhodnutie Krajského súdu v Nitre sp.zn. 9Co/216/2018 a Krajského súdu v Bratislave sp.zn. 10Co/88/2018. I podľa názoru Krajského súdu v Trenčíne v rozhodnutí sp.zn. 17Co/228/2016 pokiaľ by následná zročnosť celého dlhu mala mať za následok začiatok plynutia premlčacej doby celého dlhu od prvej omeškanej splátky, posunul by sa začiatok plynutia premlčacej doby pred okamih splatnosti všetkých omeškaných splátok nasledujúcej po prvej z nich. Ad absurdum, pokiaľ by došlo k zročnosti celého dlhu po viac

ako 3 rokoch od prvej omeškanej splátky, bolo by dôsledkom zročnosti premlčanie celého dlhu. Takýto následok je neprípustný, pretože inštitút zročnosti celého dlhu ako strata výhody splátok, predstavuje sankciu pre dlžníka a prostriedok ochrany veriteľa. Nemôže tak mať pre veriteľa uvedený nepriaznivý následok. Vzhľadom na uvedené, s poukazom na skutočnosť, že veriteľ vyhlásil mimoriadnu splatnosť dlhu dňa 16.08.2016, prvýkrát mohol svoje právo vykonať 17.08.2016 a žalobu podal na súd v zákonnej trojročnej premlčacej dobe.

6. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu písomne nevyjadril.

7. Odvolací súd preskúmal vec v intenciách ustanovení § 379 a § 380 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), t. j. v medziach podaného odvolania a jeho dôvodov.

8. V zmysle ustanovenia § 385 ods. 1 CSP nebolo potrebné na prejednanie odvolania žalobcu nariaďovať pojednávanie.

9. Odvolací súd je v zásade viazaný rozsahom odvolania (§ 379 CSP) a odvolacími dôvodmi (§ 380 ods. 1 CSP). Odvolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie okrem prípadov, ak dokazovanie zopakuje alebo doplní (§ 383 CSP).

10. Odvolací súd je v zásade viazaný rozsahom odvolania (§ 379 CSP) a odvolacími dôvodmi (§ 380 ods. 1 CSP). Odvolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie okrem prípadov, ak dokazovanie zopakuje alebo doplní (§ 383 CSP).

11. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

12. Odvolacia námietka žalobcu z hľadiska obsahu odvolania (§ 124 ods. 1 CSP) spočívala v nesprávnom právnom posúdení otázky premlčania jeho nároku súdom prvej inštancie, teda v odvolacom dôvode podľa § 365 ods. 1 písm. h/ CSP, keď vo svojom odvolaní síce deklaroval i odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f/ CSP, avšak neuviedol, k akým konkrétnym podľa neho nesprávnym skutkovým zisteniam súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov.

13. Právnym posúdením v zmysle odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h/ CSP je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

14. Odvolací súd vychádzal zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie vykonaným dokazovaním.

15. Právny vzťah medzi stranami, založený zmluvou o spotrebiteľskom úvere a o revolvingovom úvere zo dňa 26.02.2015, je nepochybne vzťahom spotrebiteľským tak, ako to ustálil súd prvej inštancie. Zmluva o úvere ako zmluvný typ je síce upravená v Obchodnom, zákonníku, čo však nevylučuje možnosť a povinnosť súdu aplikovať na ten istý právny vzťah i ustanovenia spotrebiteľského práva slúžiace na ochranu spotrebiteľa. Z tohto dôvodu súd prvej inštancie správne na vec aplikoval ustanovenia Občianskeho zákonníka o premlčaní, ktoré sú pre spotrebiteľa v tomto prípade nepochybne výhodnejšie a zabezpečujú jeho ochranu.

16. Podstatou odvolania žalobcu je výlučne jeho námietka proti počítaniu premlčacej doby jeho práva uplatneného žalobou, ktorá vychádza z toho, že súd prvej inštancie stanovil začiatok plynutia premlčacej doby práva žalobcu odo dňa splatnosti splátky úveru, pre nezaplatenie ktorej splátky vyhlásil žalobca predčasnú splatnosť úveru. Žalobca namieta, že na posúdenie premlčania splátok splatných do zosplatenia celého úveru (do 16.08.2016), sa mal aplikovať § 103 veta prvá Občianskeho zákonníka a premlčanie zosplateného zvyšku úveru (pozostávajúceho zo splátok splatných od 10.09.2016) sa malo posúdiť podľa § 103 veta druhá Občianskeho zákonníka. Jeho nárok premlčaný nie je, pretože listom zo dňa 25.08.2016 bol zosplatený úver ku dňu 16.08.2016 a premlčacia doba jeho práva tak začala plynúť odo dňa nasledujúceho, 17.08.2016.

17. Podľa § 103 Občianskeho zákonníka ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

18. Odvolací súd sa po preskúmaní veci v plnej miere stotožňuje s vysloveným právnym záverom súdu prvej inštancie, že pre prípady, kedy sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným, splatným celý dlh /tak ako v tomto spore/ stanovuje Občiansky zákonník v § 103 druhá veta, osobitné pravidlo pre začiatok plynutia premlčacej doby zosplatneného dlhu. V zmysle § 103 veta druhá Občianskeho zákonníka ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh, začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Premlčacia doba práva na zaplatenie takéhoto zosplatneného dlhu sa teda začína plynúť skôr ako dôjde k zosplatneniu dlhu, a to dodatočne už odo dňa zročnosti nesplnenej splátky, pre ktorú bol dlh zosplatnený.

19. Je zrejmé, že citované ustanovenie neviaže začiatok premlčacej doby na dátum vyhlásenia predčasnej splatnosti celého dlhu (ako sa mylne domnieva žalobca), ani prípadne na prípadný neskorší dátum uvedený veriteľom v listine, ktorou dlh predčasne zosplatnil (napr. lehota na splnenie celého predčasne zosplatneného dlhu), ale na dátum zročnosti tej nesplnenej splátky, pre ktorej nesplnenie sa stal zročným celý dlh. V prípade spotrebiteľskej zmluvy má dodávateľ podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka povinnosť čakať s využitím práva na predčasné zosplatnenie (§ 565 Občianskeho zákonníka) ešte tri mesiace od omeškania so zaplatením splátky, to však nič nemení na tom, že premlčacia doba sa aj v takomto prípade začína počítať odo dňa zročnosti tejto omeškanej splátky (§ 103 druhá veta Občianskeho zákonníka). Je pravdou, že tým zákonodarca de facto skrátil premlčaciu dobu pre takýto prípad o tri mesiace (keďže prvé tri mesiace omeškania dlžníka so splátkou dodávateľ nemôže ešte zosplatniť dlh, lebo by porušil ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka), avšak premlčacia doba nie je fixný inštitút a je právom zákonodarcu stanoviť pre jednotlivé prípady premlčaciu dobu odlišne (napr. pri právach z prepravy je zákonom stanovená len jednoročná premlčacia doba).

20. Vzhľadom na uvedené odvolacia námietka žalobcu o spôsobe počítania plynutia premlčacej doby dôvodná a nebola a záver súdu prvej inštancie, že žalobca uplatnil svoj nárok na súde po uplynutí premlčacej lehoty, je vecne správny. Z tohto dôvodu odvolací súd napadnutý rozsudok v celom rozsahu potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP.

21. Za právne nevýznamné vzhľadom k uvedeným záverom, považoval odvolací súd poukazy žalobcu v odvolaní na rozhodnutia iných súdov, týkajúcich sa iných, avšak skutkovo a právne obdobných vecí, pretože rozhodovaním iných odvolacích súdov v preskúmvanej veci Krajský súd v Trenčíne viazaný nie je (čl.2 ods. 2 CSP). Navyiac, rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne sp.zn. 17Co/228/2016, na ktoré v odvolaní odvolateľ taktiež poukazuje, riešilo odlišnú skutkovú a právnu otázku (ne)správnosti záveru o plynutí premlčacej doby pri uplatnení práva podľa § 565 v spojení s § 53 ods. 9 (resp. § 53 ods. 8) Občianskeho zákonníka od vôbec prvej splátky, s ktorou bol dlžník v omeškaní.

22. Odvolací súd rozhodol o trovách odvolacieho konania podľa § 396 ods. 1, § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP tak, že nepriznal nárok na ich náhradu žalovanému, ktorý bol v odvolacom konaní úspešný, keďže mu žiadne trovy v odvolacom konaní nevznikli.

23. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Trenčíne pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).